

ikke hjælpe, hvad Navn man giver ham, thi det er en fast Kapellan — begynde med en Gage af 1,000 Rbd., det er altsaa 275 Rbd. mere, end man vilde have undet ham for 2 Aar siden, og det har man fundet sig i, men der har aldrig, saavidt jeg erindrer, under de tidligere Forhandlinger været Tale om en Præstegaard. Først fik man et Kapel, og saa sagde man, nu have vi et Hus, men nu skulde vi have en Kapellan, og derpaa fik man en Kapellan, der var lønnet rigelig, men saa bliver det endvidere nødvendigt at have en Præstegaard, — efter Provstens Erklæring og Biskoppens Bemærkning er Beløbet dog ikke tilstrækkeligt. Nu er der det Mærkelige ved den Bevilling, der forlanges, at den i statsøkonomisk Henseende vilde være aldeles urimelig. Ministeren forlanger, at vi skulle give 20,000 Kr. ud, men han siger, at der bliver intet Indtægtsoverskud for Vedkommende; det er altsaa et rent statsøkonomisk Tab paa engang at give disse 20,000 Kr. ud. Nu vil jeg imidlertid spørge, om det ikke vilde være rigtigere at give de 20,000 Kr., saaledes at Vedkommende faar 5 pCt. Rente deraf, det giver ham 500 Rbd. eller 1,000 Kr. Mon Manden ikke vilde være langt mere glad, hvis han fik et Tusinde Kroner til de to Tusinde, han har, saa at han altsaa i Alt fik tre Tusinde Kroner? Jeg antager, at han vilde være langt gladere derved, end om han fik en Præstegaard, af hvilken han intet Indtægtsoverskud faar. Efter denne Ordning vilde han komme op til en Løn af 1,500 Rbd., altsaa mere end det Dobbelte af, hvad ærede Medlemmer for et Par Aar siden foreslog skulde være Lønnen for en Kapellan, men hvis de vilde gaa dertil, mine Herrer, saa vil jeg sige, at det vilde blive en betydelig aarlig Forsøgelse, efter min foreløbige Udregning af mindst 2 Millioner Kr. aarlig, som de Herrer maatte behage at lægge til deres Præstelønningsforslag (Stemmer: Det er urigtigt!). Nei, det er korrekt og fuldstændig nøiagtigt, og derfor siger jeg, det er ikke nok at have Hjælpelse for Midtjylland, Bestjylland eller Heden, men det er nødvendigt, at vi ikke lade disse Hjælper løbe af med vor ellers skarpe Forstand, saaledes at vi, naar man blot bruger Stifordet Midtjylland, Bestjylland eller Heden, ere med til Svadsmøhelst. Det er bedst at overveie for det Første, hvorvidt Bevillingen ikke ligefrem medfører statsøkonomiske Tab, og dernæst, om den er begrundet i Forholdene. Nu er det min Opfattelse, at naar Vedkommende ikke absolut skal ind under den Regel, som Søren Kirkegaard giver, at Frederik absolut skal have Kvistiane — jeg kender flertallet Forholdene — saa kan vedkommende unge Kapellan leie sig ind hos en Bonde og betale ham lidt af de 275 Rbd., han har mere, for at tjøre med ham en enkelt Gang. Der er gjort saameget Væsen af, at jeg havde sagt, at Manden kunde gaa, men det var kun en Sidebemærkning, hvoraf

Meningen ikke var den, at jeg vilde negte Manden at tjøre lige saa vel som Andre, men det var en Sidebemærkning rettet imod den Kjælnskab, man i disse Forhold har lige overfor Præsterne. Lad os se hen til Præsterne fra gammel Tid, hvorledes de maatte lide og stride ogsaa legemligt for at udføre deres Gjerning, der er ingen Sammenligning mellem dette Forhold og den Kjælnskab, hvormed man nu behandler Præsterne. Det var altsaa kun en Hentydning dertil, jeg vilde gjøre, og jeg siger, at her er en ung Kapellan med en Løn af 1,000 Rbd. i et Stift, hvor ikke en eneste Lærer har Noget, der ligner denne Løn, og man grues over paa Finantslovsforslaget at give et Lønningsstillæg til Skolelærerne i Almindelighed, som med Lønningen naaer indtil det samme Beløb 2,000 Kr., men overfor Præsterne maa man være overordentlig omstændet. Lad Manden sidde med sine 2,000 Kr., indtil Kirke- og Undervisningsministeren forfremmer ham, han sidder bedre end de grønlandske Missionærer og Missionærerne blandt Indianerne og Præsten paa Anholt; og hvis der ikke er Nogen, som har Lyst til at prædike for Beboerne i Sønderomme for en Løn af 1,000 Rbd., saa taler dette ikke til Gunst for de theologiske Kandidaters Sver for at udfylde det Rald, de have faaet Statens Hjælp til at opdrages til. Jeg har taget dette med, ikke for selve Forslagets Skyld, men som en almindelig Betragtning. Det er bedst, at vi se saadanne Forhold under en almindelig Synsvinkel; jeg fortænter naturligvis ikke Ministeren i, at han kan synes om dette Forslag. Fremdeles er jeg uenig med den høitærede Minister i Forstaaelsen af Forslaget under Nr. 43 angaaende Regtelsen af 6,000 Kr. Den ærede Minister kan ikke der henvise til vor Betænkning; han kan have udtalt noget Andet, og det kan være muligt, at han i dette Punkt ikke er bleven ligefrem modsagt af Ordføreren personlig, men jeg tvivler ikke om, for saavidt det er mig, der sigtes til, at jeg har taget en almindelig Forvaring imod, at jeg ikke er gaaet ind paa Udtalelser mod mig, fordi jeg ikke personlig har modsagt dem. Det maa jeg altsaa foreløbig blive staaende ved. Jeg kommer nu til Forslaget under Nr. 55 angaaende Seminarierne. Der siger den meget ærede Minister, at, hvad Flertallet nu foreslaar, ikke er korrekt, thi Flertallet har i den Henseende opfundet noget Nyt. Det, som Flertallet vil, stemmer med hvad den meget ærede Minister har som Regel i Finantsloven, det staaar paa den gjældende Finantsloven, nei, det er den ærede Minister, der foreslaar noget Nyt, det er ham, som der imod Sebovane er Reformator; dernæst siger den meget ærede Minister, at Frikeminarierne ikke ere undergivne en vis Kontrol; jo, deres Virksomhed er undergoven en saadan igjennem Examenskommissionerne, og det er ganske naturligt; deres Produkt maa undersøges af en Regjeringskommission, og derigjennem har